

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 listopada 2014 roku organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, iż T. R. jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy oraz wskazał kwoty zadłużenia na dzień wydania decyzji z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2010 roku do sierpnia 2011 roku i Fundusz Pracy za okres od października 2010 roku do sierpnia 2011 roku, wskazując kwoty zadłużenia oraz wysokość naliczonych odsetek. W uzasadnieniu wskazano, iż wnioskodawca zaprzestał opłacania składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej a wezwany przez organ do złożenia wyjaśnień nie wskazał dlaczego zaprzestał ich opłacania / decyzja w aktach ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 16 grudnia 2014 roku wniósł wnioskodawca. W uzasadnieniu wskazał, iż w październiku 2009 roku zawiesił działalność gospodarczą o czym powiadomił organ rentowy. Po dwóch latach organ rentowy powiadomił go, iż jego działania nie były skuteczne, w związku z czym wyrejestrował działalność gospodarczą w sierpniu 2011 roku. W spornym okresie czasu wnioskodawca nie wiedział, iż jego zawieszenie działalności nie było skuteczne / odwołanie k- 2/.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazano, iż faktycznie pocztą wnioskodawca przesłał do organu rentowego druki (...) i (...). Organ rentowy nie mogąc skontaktować się z płatnikiem odesłał je pocztą zobowiązując do złożenia prawidłowego kompletu dokumentów. Dopiero w sierpniu 2011 roku płatnik w (...) zgłosił zaprzestanie wykonywania działalności dopiero z dniem 31 sierpnia 2011 roku. Ponadto organ podtrzymał argumentację zawartą w uzasadnieniu decyzji / odpowiedź na odwołanie k- 8-8odw/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawca T. R. zarejestrował prowadzenie działalności gospodarczej w dniu 1 lipca 2008 roku. Jako główny przedmiot działalności wnioskodawca wskazał – działalność agentów zajmujących się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych./ wpis do (...) w aktach ZUS/.

W ramach zarejestrowanej działalności gospodarczej wnioskodawca prowadził jako agent salonik prasowy należący do sieci (...) S.A. W prowadzonym przez wnioskodawcę kiosku miała miejsce kradzież, w wyniku której został skradziony utarg z kasy. Kiosk został zamknięty w dniu 30 września 2009 roku. Miała miejsce inwentaryzacja. Po jej zakończeniu kiosk przekazano innemu agentowi. /Umowa partnerska z dnia 29.10.2008 r k- 20, pismo (...) S.A k- 23, zeznania wnioskodawcy k-00:02:33 CD k- 15 w zw. z 00:02:19 CD k- 39/.

W październiku 2009 roku wnioskodawca zamierzał zawiesić działalność gospodarczą bo faktycznie zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej, został obciążony długami powstałymi w wyniku kradzieży. W październiku 2009 roku wnioskodawca nie wyrejestrował działalności gospodarczej ani jej nie zawiesił, skierował natomiast pismo do organu rentowego w tym przedmiocie. Wnioskodawca w okresie od października 2009 roku do końca sierpnia 2011 roku nie wykonywał żadnej działalności gospodarczej pomimo jej zarejestrowania. Wnioskodawca był płatnikiem podatku VAT od 1 lipca 2008 roku do 31 sierpnia 2011 roku, ostatnią deklarację VAT złożył za miesiąc styczeń 2009 r. Wnioskodawca w Urzędzie Skarbowym Ł. figuruje wyłącznie jako osoba fizyczna nieprowadząca pozarolniczej działalności gospodarczej / pismo Naczelnika US Ł. k- 17, pismo naczelnika US w P. k- 35, zeznania wnioskodawcy k-00:02:33 CD k- 15 w zw. z 00:02:19 CD k- 39/.

Działalność gospodarcza wnioskodawcy została wykreślona z datą 31.08.2011 rok /wpis (...) w aktach ZUS/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie opierając się na dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy, w tym informacjach organów skarbowych oraz zeznaniach wnioskodawcy. W ocenie Sądu zeznania wnioskodawcy są spójne, konsekwentne i znajdują potwierdzenie w dokumentach skarbowych załączonych do akt. Sąd nie dopatrywał się żadnych okoliczności pozwalających na ich

zakwestionowanie i odmówienie im wiarygodności, w szczególności, iż znajdują one potwierdzenie w informacjach udzielonych przez organ skarbowy i przez sam organ rentowy. Organ rentowy nie wskazał bowiem, iż dysponuje żadnymi dokumentami świadczącymi, iż wnioskodawca w spornym okresie czasu zatrudniał pracowników albo w ramach prowadzonej działalności zgłosił osoby współpracujące. Organ rentowy w toku procesu nie zakwestionował zeznań wnioskodawcy, nie złożył żadnych wniosków dowodowych aby podważyć wiarygodność ich albo udowodnić, iż stan faktyczny przedstawia się inaczej niż wynika z zeznań wnioskodawcy.

Wskazać należy, iż jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie, w wyroku z 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662, Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Sąd orzekający w pełni podziela zaprezentowane powyżej poglądy wyrażone w cytowanych orzeczeniach Sądu Najwyższego.

Sąd zważył, co następuje :

Odwołanie wnioskodawcy jest zasadne i podlega uwzględnieniu.

W zaskarżonej decyzji fakt istnienia zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w spornym okresie czasu organ rentowy wywodzi z okoliczności, iż wnioskodawca miał zarejestrowaną działalność gospodarczą. Jej zawieszenie nastąpiło dopiero w dniu 31.08.2011 roku. A zatem winien uiszczać składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od zadeklarowanych podstaw.

Podstawą wydania decyzji w sprawie jest przepis art. 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 roku (Dz. U z 2009 roku Nr 205, poz.1585 ze zm.), który stanowi, iż obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne wskazane w tym przepisie, w tym, zgodnie z treścią pkt 4 - osoby prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Przepis art. 36 a powyższej ustawy stanowi, iż ubezpieczenie emerytalne i rentowe w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 14a ust. 1-1b ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą jest dobrowolne. Przedsiębiorca w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej nie opłaca ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego.(ust.1) Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej powoduje ustanie obowiązku ubezpieczeń społecznych od dnia, w którym rozpoczyna się zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej, do dnia poprzedzającego dzień wznowienia wykonywania działalności gospodarczej.(ust.2). Za okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca będący płatnikiem składek wyłącznie za siebie nie ma obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej oraz opłacania składek na ubezpieczenia społeczne przewidzianych w ustawie.(ust.3). Wznowienie wykonywania działalności gospodarczej nie wymaga ponownego zgłoszenia do ubezpieczenia.(ust.4)

W ocenie Sądu wnioskodawca udowodnił, że jednoosobowa, pozarolnicza działalność gospodarcza nie była prowadzona w spornym okresie czasu. W sposób należyty w toku postępowania odwoławczego obalił on domniemanie prowadzenia działalności gospodarczej, wynikające z faktu wpisania jęgo działalności do właściwej ewidencji.

Podkreślenia wymaga, że w orzecznictwie sądowym utrwalony jest pogląd, iż udokumentowana i usprawiedliwiona przerwa w prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej oznacza, że nie ma obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie społeczne, a tym samym nie można przyjąć, że został osiągnięty przychód za ten okres w rozumieniu

art. 104 ust. 1a ustawy emerytalnej (por. wyrok Sąd Apelacyjny w Katowicach, III AUa 1573/06, LEX nr 399983). W wyroku z dnia 11 października 2012 roku w sprawie III AUa 1376/12 /LEX nr 1237109/ Sąd Apelacyjny w Łodzi wskazał, iż osoby nie prowadzące faktycznie działalności gospodarczej nie mają obowiązku opłacania składek pomimo, że nie zawiesiły działalności gospodarczej formalnie a ich działalność nie została wykreślona z ewidencji.

Jedynie w przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona zastosowanie znajduje zasada wyrażona w treści art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2009r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.), zgodnie z którą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak, niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Oznacza to, że w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej podstawa wymiaru składek nie może być niższa, niż ustawowe minimum niezależnie od tego, w jakiej wysokości przedsiębiorca faktycznie osiągnął przychód, jak też czy w ogóle osiągnął jakiś przychód.

Jest okolicznością niesporną między stronami, iż wnioskodawca nie dokonał zawieszenia działalności w trybie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2010 r., Nr 220, poz. 1447 ze zm.) ani jej nie wyrejestrował w spornym okresie czasu. Jedynym dowodem na dokonanie tej czynności byłby wpis do (...). Formalne wyrejestrowanie działalności nastąpiło dopiero w sierpniu 2011 roku.

Wskazać należy, iż z dniem 20 września 2008 roku ustawodawca zmienił tę ustawę przez dodanie przepisu art. 14a, umożliwiającego przedsiębiorcom, którzy nie zatrudniają pracowników, zawieszanie działalności gospodarczej w sytuacji, gdy nie mogą jej czasowo wykonywać, bez potrzeby decydowania o jej zakończeniu. Powyższy przepis stanowi, iż przedsiębiorca niezatrudniający pracowników może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres od 30 dni do 24 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 1a. Ustęp ten stanowi natomiast, iż jeżeli okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej obejmuje wyłącznie pełny miesiąc luty danego roku kalendarzowego, za minimalny okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przyjmuje się liczbę dni miesiąca lutego przypadającą w danym roku kalendarzowym.

W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca nie może wykonywać działalności gospodarczej i osiągać bieżących przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej. W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca:

- 1) ma prawo wykonywać wszelkie czynności niezbędne do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów;
- 2) ma prawo przyjmować należności lub obowiązek regulować zobowiązania, powstałe przed datą zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) ma prawo zbywać własne środki trwałe i wyposażenie;
- 4) ma prawo albo obowiązek uczestniczyć w postępowaniach sądowych, postępowaniach podatkowych i administracyjnych związanych z działalnością gospodarczą wykonywaną przed zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej;
- 5) wykonuje wszelkie obowiązki nakazane przepisami prawa;
- 6) ma prawo osiągać przychody finansowe, także z działalności prowadzonej przed zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej;
- 7) może zostać poddany kontroli na zasadach przewidzianych dla przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą.

Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej oraz wznowienie wykonywania działalności gospodarczej następuje na wniosek przedsiębiorcy. Okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej rozpoczyna się od

dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, nie wcześniej niż w dniu złożenia wniosku, i trwa do dnia złożenia wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej lub do dnia wskazanego w tym wniosku, który nie może być wcześniejszy niż dzień złożenia wniosku. W stosunku do zobowiązań o charakterze publicznoprawnym zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej wywiera skutki prawne od dnia, w którym rozpoczyna się zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej, do dnia poprzedzającego dzień wznowienia wykonywania działalności gospodarczej. (art. 14a ust 3-7 w/w ustawy o swobodzie działalności gospodarczej). Korzyścią dla interesów przedsiębiorcy jest w takiej sytuacji zwolnienie z obowiązku odprowadzania zaliczek na podatki oraz opłacania składek na ubezpieczenie społeczne (art. 13 ust. 4 ustawy systemowej). Zważyć także należy, że do czasu tej zmiany legislacyjnej (która została dokonana ustawą z dnia 10 lipca 2008 roku, Dz.U. Nr 41, poz. 888) pojęcie „zaprzestania prowadzenia działalności”, skutkujące ustaniem obowiązku ubezpieczenia społecznego, wykładane było jednolicie i przyjmowano, że obowiązek ten wynika z rzeczywistego prowadzenia działalności, natomiast kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, zgłaszaniem przerw, mają znaczenie w sferze dowodowej, ale nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom.

Zmiana stanu prawnego, o której mowa wyżej, niewiele jednak zmieniła w sytuacji przedsiębiorców na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych, albowiem nadal zasadniczym przepisem pozostaje art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, że obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalno-rentowym podlegają osoby „prowadzące” pozarolniczą działalność. Tym samym nadal obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności, a zatem także aktualnie osoby, które faktycznie nie prowadzą takiej działalności w konsekwencji nie podlegają ubezpieczeniu, nawet jeśli dokonały wpisu do ewidencji. Dodać należy, że zawieszenie działalności na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (art. 14a) trzeba odróżnić od faktycznego zaprzestania prowadzenia działalności. W okresie zawieszenia przedsiębiorca może wszak dokonywać wszelkich czynności niezbędnych do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów, przyjmować należności, regulować zobowiązania powstałe wcześniej, zbywać środki trwałe i wyposażenie, uczestniczyć w postępowaniach związanych z działalnością, osiągać przychody finansowe, także z działalności prowadzonej przed zawieszeniem. Pozostaje on zatem nadal osobą prowadzącą działalność gospodarczą w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej, choć ubezpieczenie emerytalne i rentowe jest wtedy dobrowolne, a ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego nie opłaca się. Zawieszenie działalności gospodarczej na podstawie art. 14a ustawy o swobodzie działalności gospodarczej nie jest zatem równoznaczne z zaprzestaniem działalności, ale oznacza jej ograniczenie do czynności dozwolonych na podstawie ustawy w okresie zawieszenia. Przemawia za tym możliwość dobrowolnego ubezpieczenia emerytalno-rentowego, albowiem osoba, która nie prowadzi działalności gospodarczej nie może być objęta ani ubezpieczeniem ani obowiązkowym, ani dobrowolnym, skoro tytuł do ubezpieczenia nie istnieje. Wskazać także należy, że o ile wpis do ewidencji działalności zawieszenia wykonywania tej działalności ma charakter konstytutywny w sferze ubezpieczeń społecznych (ustanie obowiązku ubezpieczenia społecznego i obowiązku opłacania składek), co oznacza, że jest zdarzeniem prawnym a nie okolicznością faktyczną, o tyle zaprzestanie prowadzenia (niewykonywanie) pozarolniczej działalności gospodarczej, w rozumieniu art. 13 ust. 4 ustawy systemowej, jest oceniane w sferze faktów (porównaj wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2011 roku, II UK 377/10, OSNP 2012/15-16/203).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić ,iż brak zawieszenia działalności gospodarczej przez odwołującego nie stoi na przeszkodzie ustaleniu , że w rzeczywistości skarżący zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej w spornym okresie czasu. Z jednoznacznych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd wynika, iż w spornym okresie czasu wnioskodawca nie osiągnął z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej przychodu, działalność gospodarcza nie była faktycznie prowadzona.

Jak wynika bowiem z ustaleń Sądu w w spornym okresie czasu wnioskodawca nie wykonywał żadnych czynności dotyczących prowadzenia przez niego działalności gospodarczej, kiosk którego był agentem został po inwentaryzacji w dniu 30.09.2009 roku przekazany innej osobie natomiast żadnych innych czynności on sam nie podjął. Działalność gospodarcza była prowadzona przez wnioskodawcę jednoosobowo , nie udzielił on nikomu w tym zakresie

pełnomocnictwa, nikt mu w działalności nie pomagał ani z nim nie współpracował jak również nie zatrudniał przy jej prowadzeniu żadnych osób. Wnioskodawca nie osiągnął również żadnego przychodu w spornym okresie czasu z tytułu prowadzenia powyższej działalności. W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, iż wnioskodawca faktycznie w spornym okresie czasu działalności gospodarczej nie prowadził pomimo jej formalnego zgłoszenia do ewidencji.

Wobec powyższego Sąd zmienił zaskarżoną na podstawie art. 477¹⁴§2 K.p.c.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem wraz z aktami rentowymi doręczyć pełn. ZUS

28.04.2016